

Bogár László: Ha békét akarsz

2019 október 10. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Az elmúlt évben a világ országai 1822 milliárd dollárt fordítottak katonai kiadásokra.

„Si vis pacem, para bellum” – azaz ha békét akarsz, készülj a háborúra, tartja a latin mondás, amelyet Julius Ceasarnak tulajdonítanak. Valóban érdemes lenne elgondolkodni azon, hogy ha egyszer mindenki békét akar, legalábbis saját bevallása szerint, akkor miért nincs béke. Mert persze mindenki csak védekezni akar, senki nem támadna meg senkit. De ha senki nem akar támadni, akkor ki ellen akarnak védekezni a védekez?k?

Régóta játssza ezt a képmutató játékot önmagával a világ, s közben szép lassan azért minden fogadkozás ellenére folyamatosan növekszik a katonai kiadások összege. Miel?tt eltöprengenénk ezeken a nyilvánvaló ellentmondásokon, lássuk el?ször a legf?bb adatokat arról, miként is ?rzi a békét a világ, nagyjából olyan „hitelesen”, mint az ötvenes évek legsötétebb bugyraiból feltör? dalocska, amely szerint „egy a jelszónk: tartós béke, állj közénk és harcolj érte”.

Az elmúlt évben a világ 1822 milliárd dollárt fordított katonai kiadásokra, ez 2,6 százalékkal több, mint 2017-ben volt. Hogy képet alkothassunk err?l az összegr?l, nagyjából megfelel Kanada, Dél-Korea vagy Oroszország egyéves nemzeti jövedelmének, vagyis a világ teljes gazdasági kibocsátásának csaknem két százaléka. Harminc évvel ezel?tt Francis Fukuyama, a japán származású amerikai elemz? A történelem vége cím? m?vében azt jövendölte, hogy a szabad piacgazdaság és a liberális demokrácia globális gy?zelmével a világ belép az örök jólét és béke korszakába. A világ azóta nagyjából hatvanezermilliárd dollárt fordított fegyverkezésre, ami több, mint az Amerikai Egyesült Államok, Kína és India együttes nemzeti terméke.
Kétségtelen, hogy 1988-tól 1998-ig folyamatosan csökkent a katonai kiadások globális mennyisége, voltak jelei annak, hogy a világ valóban tanult az el?z? évtizedek konfliktusaiból. Ám egyre inkább az derült ki, hogy Fukuyama jóslata helyett inkább régi tanárának, Samuel Huntingtonnak van igaza, aki a Civilizációk összecsapása cím? könyvében éppen az ellenkez? álláspontra helyezkedett. (Részben talán éppen azért, mert mint elmondta, felbosszantotta egykori tanítványának szemlélete.)

Egy újabb évtized elteltével ugyanis 2008-ban az éves katonai kiadás globálisan már újra nagyobb volt, mint 1988-ban. A növekedés pedig, ha lassult is némileg, az elmúlt évtized során is folyamatos maradt.

Lássuk, miként oszlik meg az egyes országok között ez a hatalmas összeg. Az már rég óta természetes, hogy a világot uraló globális birodalom, amely az Amerikai Egyesült Államok nev? nemzetállamot használja talapzataként, messze kiemelkedik az országok fegyverkezési listájából. A hatszázmilliárd dollárt meghaladó hadi kiadásai a világ ilyen jelleg? költekezéséb?l éppen 36 százalékot tettek ki 2018-ban. Mindehhez azért azt is hozzá kell tennünk, hogy 2009 és 2017 között az Egyesült Államok katonai kiadásai nagyjából 15 százalékkal csökkentek, bár az elmúlt évben már újra növekedésnek indultak. Amerika a saját gazdasági teljesítményének csaknem négy százalékát fordítja fegyverkezésre.

A második helyen Amerikától ugyan messze elmaradva, de a harmadik helyen álló Szaúd-Arábiát jócskán megel?zve Kína áll, a világ katonai kiadásainak 14 százalékát költi el, ami majdnem 250 milliárd dollárt jelent évente. Ami viszont a fegyverkezési kiadások növekedését illeti, Kína egyértelm?en világels?, mert míg Amerika tizenöt százalékkal csökkentette kiadásait 2009 és 2017 között, Kína több mint nyolcvan százalékkal növelte azokat.

Tanulságos az is, hogy a második leggyorsabban fegyverkez? állam Törökország, amelyet Dél-Korea és India követ. India egyébként holtversenyben áll a hadi kiadások teljes összegét tekintve Szaúd-Arábiával a második-harmadik helyen. Tény viszont, hogy míg India ?sellenfele, Pakisztán csak India kiadásainak az ötödét költi el, kiadásainak növekedési ütemét tekintve Kína után a második, 76 százalékkal. Talán kissé meglep? lehet, de Oroszország már nincs az öt legmagasabb katonai kiadásokkal rendelkez? ország között, amelyek sorrendben az Amerikai Egyesült Államok, Kína, Szaúd-Arábia, India és Franciaország. Oroszország a második „ötös” csoportot vezeti, ahol utána Nagy-Britannia, Németország, Japán és Dél-Korea következik.

Oroszország a saját gazdasági erejéhez képest ugyanannyit költ fegyverkezésre, mint az Amerikai Egyesült Államok, abszolút számban azonban ez még az egytizedét sem éri el az amerikai kiadásnak. Talán az is elgondolkodtató lehet, hogy ami az egy f?re es? katonai kiadásokat illeti, az élen három ország áll, mindhárman nagyjából a világátlag tízszeresét költik fegyverkezésre: Izrael, Szaúd-Arábia és Szingapúr.

Az Egyesült Államok egy f?re es? kiadásai a világátlag hatszorosát jelentik, Oroszországé nagyjából a kétszeresét, Kína azonban még a világ átlagos fegyverkezési kiadásai alatti szinten áll. A jelent?s országok közül India az, amely az egy f?re es? hadi kiadásokat tekintve a világátlag alig egyötödét költi el.

Minden jel arra utal, hogy az el?ttünk álló évtizedek globális hatalmi konfliktusai a Közel-Keletre és a csendes-óceáni térségre összpontosulnak majd, ahol elkezd?dött a birodalmi rivalizálás a hanyatló amerikai birodalom és a feljöv?ben lév? Kína között. Az elmúlt hatszáz év során minden ehhez hasonló világbirodalom-váltás „nagy háborúval” járt. Csak reménykedhetünk abban, hogy a nagy összecsapás most elkerülhet? lesz, de az módfelett valószín?nek látszik, hogy e hatalmi harc számos helyi háborút provokál majd.

És talán egyszer majd a világ azt is belátja, hogy ha valóban békét akarna, akkor nem háborúra kellene készülnie.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló